

ABSTRAKT

Cieľom tejto diplomovej práce je analýza a popis stredoanglických adjektívnych inovácií domáceho pôvodu, ktoré vznikli prefixáciou v období od roku 1200 do 1400. Adjektíva popisujeme zo slovotvorného a sémantického hľadiska, pričom zároveň identifikujeme jednotlivé slovotvorné vzorce, ktoré pri vzniku týchto inovácií stoja a zaoberáme sa ich produktivitou v danom období. Práca je rozdelená na dve hlavné časti: časť teoretickú a časť empirickú, resp. analýzu materiálu. V teoretickom základe sa oboznamujeme s tromi hľadiskami danej problematiky, a to konkrétne hľadiskom sociologickým, typologickým a nakoniec slovotvorným. Na ich základe formulujeme hypotézu – očakávame, že domáca prefixácia bude v danom stredoanglickom období klesať na produktivite, a to z dôvodov mimojazykových – na jazyk v danom období pôsobí veľké množstvo cudzích vplyvov vyplývajúcich z vtedajšej politickej a sociálnej situácie; a z dôvodov vnútrojazykových – postupná fonologická a sémantická netransparentnosť prefigovaných adjektív bude mať za následok celkový úpadok domácej prefixácie ako slovotvorného spôsobu. Empirická časť je založená na analýze 13 prefixov a 219 adjektív, ktoré sme získali na základe rozšíreného hľadania v Oxford English Dictionary. Výsledky dokazujú, že produktivita preukázateľne klesá u 7 prefixov z 13, avšak hypotézu môžeme potvrdiť iba čiastočne, vzhľadom na to, že identifikujeme osem rôznych scenárov vývoja domácich prefixov v danom období. Mimojazykové i vnútrojazykové faktory tak zohrávajú dôležitú úlohu pri vplyvaní na znižovanie prefixácie v danom období, nepôsobia však rovnako u všetkých prefixov, a tie potom vykazujú odlišné správanie.

Kľúčové slová: domáci, prefixácia, adjektívum, slovotvorba, sémantika, Stredná angličtina, Stará angličtina, produktivita